

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie

Ratownik medyczny 325601

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Warszawa 2012

Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie.

Materiały do informatora opracowano w ramach
Projektu VI *Modernizacja egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe*,
Działanie 3.2. *Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych*,
Priorytet III *Wysoka jakość systemu oświaty*,
Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

SPIS TREŚCI

MODUŁ 1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE **Moduł 1**

1. Informacje ogólne o egzaminie zawodowym 1
2. Wymagania, które należy spełnić, aby przystąpić do egzaminu zawodowego 2
3. Struktura egzaminu zawodowego 5
 - 3.1. Część pisemna egzaminu 5
 - 3.2. Część praktyczna egzaminu 11
 - 3.3. Podstawa uznania egzaminu za zdany 11
4. Postępowanie po egzaminie 12

MODUŁ 2. INFORMACJE O ZAWODZIE **Moduł 2**

1. Zadania zawodowe 1
2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie 1
3. Możliwości kształcenia w zawodzie 1
4. Wspólne kwalifikacje w zawodach 1

MODUŁ 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ **Moduł 3**

Kwalifikacja 1. – Z.12. Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu 1
2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu oraz kryteria oceniania 11

ZAŁĄCZNIKI **Załączniki**

SŁOWNIK POJĘĆ **Słownik**

MODUŁ 1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

1. Informacje ogólne o egzaminie zawodowym

Czym jest egzamin zawodowy?

Od 1 września 2012 r. weszły w życie przepisy wprowadzające zmiany w szkolnictwie zawodowym. W zawodach przedstawionych w nowej klasyfikacji wyodrębniono kwalifikacje. Przez kwalifikację w zawodzie należy rozumieć wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, zwany również egzaminem zawodowym, jest formą oceny poziomu opanowania przez zdającego wiedzy i umiejętności z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, ustalonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Egzamin zawodowy jest egzaminem zewnętrznym. Umożliwia uzyskanie porównywalnej i obiektywnej oceny poziomu osiągnięć zdającego poprzez zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oceniania i zasad przeprowadzania egzaminu, opracowanych przez instytucje zewnętrzne, funkcjonujące niezależnie od systemu kształcenia.

Rolę instytucji zewnętrznych pełnią: Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem okręgowych komisji egzaminacyjnych powołanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 1999 roku. Na terenie swojej działalności okręgowe komisje egzaminacyjne przygotowują, organizują i przeprowadzają zewnętrzne egzaminy zawodowe. Egzaminy oceniać będą zewnętrzni egzaminatorzy.

Egzamin zawodowy może być przeprowadzany w ciągu całego roku szkolnego w terminie ustalonym przez dyrektora komisji okręgowej, w uzgodnieniu z dyrektorem Komisji Centralnej. Termin egzaminu zawodowego dyrektor komisji okręgowej ogłasza na stronie internetowej komisji okręgowej nie później niż na 5 miesięcy przed terminem egzaminu zawodowego.

Egzamin będzie obejmował zakresem tematycznym kwalifikację, czyli liczba egzaminów w danym zawodzie będzie zależna od liczby kwalifikacji wyodrębnionych w podstawie programowej kształcenia w zawodach. W praktyce będzie to jeden, dwa lub trzy egzaminy w danym zawodzie.

Dla kogo przeprowadzany jest egzamin zawodowy?

Egzamin zawodowy jest przeprowadzany dla:

- uczniów zasadniczych szkół zawodowych i techników oraz uczniów (słuchaczy) szkół policealnych,
- absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, techników i szkół policealnych,
- osób, które ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy,
- osób spełniających warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych.

2. Wymagania, które należy spełnić, aby przystąpić do egzaminu zawodowego

Zmiany w formule egzaminu zawodowego i w sposobie jego przeprowadzania zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lutego 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Jeśli jesteś **uczniem** lub **słuchaczem**, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację **dyrektorowi szkoły**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego.

Jeśli jesteś **absolwentem**, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację **dyrektorowi komisji okręgowej**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć świadectwo ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie z wyodrębnioną kwalifikacją, z zakresu której zamierzasz przystąpić do egzaminu zawodowego.

Jeśli uczęszczasz na **kwalifikacyjny kurs zawodowy**, którego termin zakończenia określono nie później niż na miesiąc przed ogłoszoną przez dyrektora OKE datą rozpoczęcia egzaminu zawodowego i zamierzasz przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);

- 2) złożyć wypełnioną deklarację do **komisji okręgowej**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć oryginał zaświadczenia o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego do **komisji okręgowej** niezwłocznie po ukończeniu kursu.

Jeśli ukończyłeś **kwalifikacyjny kurs zawodowy** i zamierzasz przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację do **komisji okręgowej**, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć oryginał zaświadczenia o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Jeśli jesteś osobą, która zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego **w trybie eksternistycznym**, to powinieneś:

- 1) wypełnić wniosek o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełniony wniosek do dnia 31 stycznia – jeżeli zamierzasz przystąpić do egzaminu w tym samym roku, w którym składasz wniosek lub do dnia 30 września – jeżeli zamierzasz przystąpić do egzaminu w roku następnym;
- 3) dołączyć świadectwo ukończenia gimnazjum lub ośmioletniej szkoły podstawowej;
- 4) dołączyć dokumenty potwierdzające co najmniej dwa lata kształcenia lub pracy w zawodzie z wyodrębnioną kwalifikacją, z zakresu której zamierzasz przystąpić do egzaminu, na przykład: świadectwo szkolne, indeksy, świadectwa pracy, zaświadczenia dotyczące kształcenia się lub wykonywania pracy w danym zawodzie.

Jeśli jesteś **absolwentem posiadającym świadectwa szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami odpowiednich polskich szkół ponadgimnazjalnych lub szkół ponadpodstawowych**, który zamierza przystąpić do egzaminu zawodowego, to powinieneś:

- 1) wypełnić pisemną deklarację dotyczącą przystąpienia do egzaminu zawodowego (patrz załącznik);
- 2) złożyć wypełnioną deklarację **dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania**, a w przypadku osób posiadających miejsce zamieszkania za granicą – dyrektorowi komisji okręgowej właściwej ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie później niż na 4 miesiące przed terminem egzaminu zawodowego;
- 3) dołączyć zaświadczenie wydane na podstawie przepisów w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą;
- 4) dołączyć oryginał lub duplikat świadectwa uzyskanego za granicą.

Miejsce przystępowania do egzaminu

Informacje o terminie i miejscu egzaminu może przekazać Zdającym dyrektor szkoły lub dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

W zależności od specyfiki zawodu, w którym przeprowadzony będzie egzamin zawodowy, okręgowa komisja egzaminacyjna może wezwać zdającego na szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z wykonywaniem zadania egzaminacyjnego na określonych stanowiskach egzaminacyjnych. Szkolenie powinno być zorganizowane nie wcześniej niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu.

Dostosowanie egzaminu do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych

Informacja o szczegółach dotyczących dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu zawodowego jest publikowana na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Szczegółowe informacje o egzaminie zawodowym

Szczegółowych informacji o egzaminie zawodowym oraz wyjaśnień w zakresie:

- powtórnego przystępowania do egzaminu zawodowego przez osoby, które nie zdały egzaminu,
- udostępnienia informacji na temat wyniku egzaminu,
- otrzymania dokumentów potwierdzających zdanie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

udziela dyrektor szkoły i okręgowa komisja egzaminacyjna.

3. Struktura egzaminu zawodowego

Egzamin zawodowy składa się z części pisemnej i części praktycznej.

3.1. Część pisemna egzaminu

Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego.

Część pisemna egzaminu zawodowego może być przeprowadzana:

- z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego, po uzyskaniu upoważnienia przez placówkę przeprowadzającą egzamin lub
- z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi.

Część pisemna trwa **60 minut** i przeprowadzana jest w formie testu składającego się z **40 zadań zamkniętych** zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.

Organizacja i przebieg części pisemnej egzaminu zawodowego

W czasie trwania części pisemnej egzaminu zawodowego każdy Zdający pracuje przy:

- indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym wspomaganym elektronicznie – w przypadku gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego,
- osobnym stoliku – w przypadku, gdy część pisemna egzaminu zawodowego jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy egzaminacyjnych i kart odpowiedzi,

zwanych indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi. Odległość między indywidualnymi stanowiskami egzaminacyjnymi powinna zapewniać samodzielną pracę Zdających.

Przeprowadzanie części pisemnej egzaminu zawodowego z wykorzystaniem systemu elektronicznego

Przed rozpoczęciem egzaminu z wykorzystaniem systemu elektronicznego Zdający otrzymuje od przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego adres strony internetowej oraz dane do logowania: nazwę użytkownika oraz hasło dostępu do systemu (rysunek M1.1). Następnie po zalogowaniu Zdający zatwierdza wybór egzaminu (rysunki M1.2, M1.3 i M1.4). Po zatwierdzeniu przyciskiem „Potwierdź wybór egzaminu” (rysunek M1.4) rozpoczyna się egzamin.

Rysunek M1.1. Okno logowania do systemu egzaminacyjnego

Rysunek M1.2. Okno wyboru egzaminu

Rysunek M1.3. Informacja dotycząca potwierdzenia wyboru egzaminu

Zapoznaj się uważnie z poniższym zobowiązaniem.

Zobowiązanie

- Potwierdzam, że zapoznałem się wcześniej z instrukcją opisującą przebieg egzaminu pisemnego w wersji elektronicznej.
- Potwierdzam, że przystępuję do egzaminu pisemnego w wersji elektronicznej.

Przypominamy, że operacja losowania zadań i przygotowania egzaminu, może chwilę potrwać. Poczekaj cierpliwie na jej zakończenie. Czas zdawania egzaminu będzie liczony od momentu zakończenia przez system procedury jego przygotowania.

[Potwierdź wybór egzaminu](#) [Powrót do wyboru egzaminu](#)

Rysunek M1.4. Zatwierdzenie wyboru egzaminu

Na kolejnym rysunku przedstawiony jest czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu, liczba zadań, na jakie Zdający udzielił odpowiedzi, oraz pozostały czas do zakończenia egzaminu. Aby zapoznać się z zadaniem i udzielić na nie odpowiedzi, Zdający wybiera numer danego zadania (rysunek M1.5).

Instrukcja obsługi dla zdającego (plik pdf do pobrania)

[Zakończ egzamin](#) [Wyloguj z systemu egzaminacyjnego](#)

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Przygotowanie egzaminu zakończone powodzeniem. Możesz przystąpić do odpowiedzi na pytania

Egzamin: T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12

Jesteś zalogowany jako: uczen_I | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Możesz przystąpić do udzielania odpowiedzi na zadania egzaminacyjne, wybierając odnośniki do poszczególnych zadań.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **0** z **40** zadań egzaminacyjnych.

[Zadanie 1](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 2](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 3](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 4](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 5](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.
[Zadanie 6](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

Pozostało
59 min. 53 sek.

Rysunek M1.5. Okno z uruchomionym egzaminem – rozpoczęcie egzaminu

Po wybraniu danego numeru zadania, w kolejnym oknie Zdający zaznacza jedną odpowiedź, a następnie zatwierdza wybór, klikając „Prześlij odpowiedź” (rysunek M1.6).

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12: Zadanie 1

Jesteś zalogowany jako: uczen_I | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Musy to desery

- A. otrzymywane z utartych żółek z cukrem i zmiksowanych owoców spulchnionych pianą z białek i utrwalonych żelatyną.
- B. otrzymywane z przetartych lub zmiksowanych owoców, spulchnionych pianą z białek i utrwalonych żelatyną.
- C. gotowane otrzymywane z soków lub wywarów owocowych, zagęszczonych zawiesina z maki ziemniaczanej.
- D. pieczone otrzymywane z przetartych owoców i utartych żółek oraz spulchnionych pianą z białek.

Wybierz poprawną odpowiedź:

A

B

C

D

[Prześlij odpowiedź](#)

Pozostało
57 min. 56 sek.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Rysunek M1.6. Okno z wybranym zadaniem

System odnotowuje, na które zadania Zdający udzielił odpowiedzi. Do każdego zadania można powrócić w dowolnym momencie i zmienić już udzieloną odpowiedź (rysunek M1.7).

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Zapisano odpowiedź na **Zadanie 1**

Egzamin: T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Możesz przystąpić do udzielania odpowiedzi na zadania egzaminacyjne, wybierając odnośniki do poszczególnych zadań.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **1** z **40** zadań egzaminacyjnych.

[Zadanie 1](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 2](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 3](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 4](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 5](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 6](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 7](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

[Zadanie 8](#) Nie udzielono jeszcze odpowiedzi na to zadanie.

Pozostało
55 min. 55 sek.

Rysunek M1.7. Okno z uruchomionym egzaminem – rejestrowanie udzielonych odpowiedzi

Zdający może zakończyć egzamin w dowolnej chwili, klikając „Zakończ egzamin” i potwierdzając jego zakończenie w kolejnym oknie (rysunki M1.8, M1.9 i M1.10).

Uwaga! Zakończenie egzaminu jest czynnością nieodwołalną.

Egzamin zostanie również automatycznie zakończony po upływie czasu przeznaczony na jego zdawanie.

Instrukcja obsługi dla zdającego (plik pdf do pobrania)

Zakończ egzamin Wyloguj z systemu egzaminacyjnego

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Zapisano odpowiedź na **Zadanie 31**

Egzamin: T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Możesz przystąpić do udzielania odpowiedzi na zadania egzaminacyjne, wybierając odnośniki do poszczególnych zadań.

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **22** z **40** zadań egzaminacyjnych.

[Zadanie 1](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 2](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 3](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 4](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 5](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

[Zadanie 6](#) System zarejestrował odpowiedź na to zadanie (możesz nadal zmienić odpowiedź).

Pozostało
46 min. 38 sek.

Rysunek M1.8. Okno z uruchomionym egzaminem – zakończenie egzaminu

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Zakończenie egzaminu

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **22 z 40** zadań egzaminacyjnych.

Zamierzasz zakończyć egzamin.

Zakończenie egzaminu jest równoznaczne z oddaniem Twojej pracy.

Czas przeznaczony na zdawanie twojego egzaminu jeszcze nie upłynął.

UWAGA!!! Zakończenie egzaminu jest operacją nieodwołalną, nie będziesz mógł już powrócić do jego zdawania.

Po potwierdzeniu zakończenia egzaminu. System przeliczy i wyświetli wyniki twojego egzaminu

Czas rozpoczęcia egzaminu: **10:05:51**. Czas zakończenia egzaminu: **11:05:51**.

Odpowiedziałeś na **22 z 40** zadań egzaminacyjnych.

[Kliknij tutaj aby powrócić do zdawania egzaminu](#)

Rysunek M1.9. Potwierdzenie zakończenia egzaminu

Rysunek M1.10. Komunikat dotyczący potwierdzenia zakończenia egzaminu

Po zakończeniu egzaminu informacja dotycząca wyników zostanie wyświetlona po wybraniu opcji „Kliknij tutaj, aby wyświetlić przeliczone wyniki egzaminu” – liczba zadań, na które udzielono odpowiedzi oraz liczba poprawnych odpowiedzi (rysunki M1.11 i M1.12).

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Procedura zakończenia egzaminu przebiegła pomyślnie.

Egzamin został zakończony

Jesteś zalogowany jako: uczen_1 | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Zakończyłeś egzamin, ale Twoje wyniki egzaminacyjne nie zostały jeszcze przeliczone przez osobę nadzorującą egzamin.

Po przeliczeniu wyników, egzaminu przez osobę nadzorującą egzamin, będziesz mógł je wyświetlić wybierając poniższy odnośnik.

[Kliknij tutaj aby wyświetlić przeliczone wyniki egzaminu](#)

Egzamin, do którego przystąpiłeś: **T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12**, został oznaczony przez Ciebie jako zakończony.

W związku z zakończeniem egzaminu nie możesz kontynuować jego zdawania.

W razie wątpliwości skonsultuj się z osobą nadzorującą egzamin.

Aby zakończyć pracę z systemem egzaminacyjnym wybierz odnośnik **Wyloguj z systemu egzaminacyjnego** umieszczony w prawym górnym rogu strony.

Rysunek M1.11. Informacja dotycząca zakończenia egzaminu

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Procedura zakończenia egzaminu przebiegła pomyślnie.

Egzamin został zakończony

Jesteś zalogowany jako: uczen_I | Zalogowałeś się z komputera o adresie: 000.000.000.0

Twoje wyniki

Wszystkie poniższe wyniki wymagają jeszcze oficjalnego potwierdzenia przez Okręgową lub Centralną Komisję Egzaminacyjną

System zapisał Twoje odpowiedzi na: **22** z: **40** zadań egzaminacyjnych.
Liczba Twoich poprawnych odpowiedzi wynosi: **4**

Egzamin, do którego przystąpiłeś: **T.6 Sporządzanie potraw i napojów - 12**, został oznaczony przez Ciebie jako zakończony.
W związku z zakończeniem egzaminu nie możesz kontynuować jego zdawania.
W razie wątpliwości skonsultuj się z osobą nadzorującą egzamin.
Aby zakończyć pracę z systemem egzaminacyjnym wybierz odnośnik **Wyloguj z systemu egzaminacyjnego** umieszczony w prawym górnym rogu strony.

Rysunek M1.12. Informacja dotycząca wyników egzaminu

Po zakończonym egzaminie należy się wylogować z elektronicznego systemu zdawania egzaminów zawodowych.

Zwolnienie z części pisemnej egzaminu zawodowego

Laureaci i finaliści turniejów lub olimpiad tematycznych związanych z wybranym obszarem kształcenia zawodowego są zwolnieni z części pisemnej egzaminu zawodowego na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego. Zwolnienie laureata lub finalisty turnieju lub olimpiady tematycznej z części pisemnej egzaminu zawodowego jest równoznaczne z uzyskaniem z części pisemnej egzaminu zawodowego najwyższego wyniku, czyli 100%.

Wykaz turniejów i olimpiad tematycznych do publicznej wiadomości podaje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

3.2. Część praktyczna egzaminu

Część praktyczna jest przeprowadzana w formie testu praktycznego.

Część praktyczna egzaminu zawodowego polega na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym. Stanowisko powinno być przygotowane z uwzględnieniem warunków realizacji kształcenia w danym zawodzie określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, w zakresie której odbywa się ten egzamin.

Na zapoznanie się z treścią zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym oraz z wyposażeniem stanowiska egzaminacyjnego Zdający ma 10 minut, których nie wlicza się do czasu trwania części praktycznej egzaminu zawodowego.

Część praktyczna egzaminu zawodowego trwa nie krócej niż 120 minut i nie dłużej niż 240 minut. Czas trwania części praktycznej egzaminu zawodowego dla konkretnej kwalifikacji określony jest w module 3. informatora.

3.3. Podstawa uznania egzaminu za zdany

Zdający zdał egzamin zawodowy, jeżeli uzyskał:

- 1) z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania (czyli Zdający rozwiązał poprawnie minimum 20 zadań testu pisemnego),

i

- 2) z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.

Wynik egzaminu zawodowego ustala i ogłasza komisja okręgowa. Wynik ustalony przez komisję okręgową jest ostateczny.

4. Postępowanie po egzaminie

Zastrzeżenia do przebiegu egzaminu

Jeżeli Zdający uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania, może zgłosić pisemnie zastrzeżenie do dyrektora OKE w terminie 2 dni roboczych od daty egzaminu w części pisemnej lub praktycznej. Zastrzeżenie musi zawierać dokładny opis zaistniałej sytuacji będącej naruszeniem przepisów.

Dyrektor OKE rozpatruje zastrzeżenie w terminie 7 dni od daty jego otrzymania. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów, dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej może unieważnić dany egzamin w stosunku do wszystkich Zdających albo Zdających w jednej szkole/placówce/ u pracodawcy lub w jednej sali, a także w stosunku do poszczególnych Zdających i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie. Rozstrzygnięcie dyrektora OKE jest ostateczne. Nowy termin egzaminu ustala dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem CKE.

Unieważnienie egzaminu

Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego lub zespołu nadzorującego część praktyczną egzaminu może unieważnić odpowiednią część egzaminu w przypadku:

- 1) stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego,
- 2) wniesienia przez zdającego do sali egzaminacyjnej urządzenia telekomunikacyjnego lub materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w wykazie ogłoszonym przez dyrektora CKE albo korzystania przez zdającego podczas egzaminu z urządzenia telekomunikacyjnego lub niedopuszczonych do użytku materiałów i przyborów,
- 3) zakłócania przez zdającego prawidłowego przebiegu części pisemnej lub części praktycznej egzaminu zawodowego w sposób utrudniający pracę pozostałym Zdającym.

Dyrektor OKE w porozumieniu z dyrektorem CKE może unieważnić egzamin zdającego lub Zdających i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie w przypadku:

- 1) niemożności ustalenia wyniku egzaminu na skutek zaginięcia lub zniszczenia kart oceny, kart odpowiedzi lub odpowiedzi Zdających zapisanych i zarchiwizowanych w elektronicznym systemie przeprowadzania egzaminu,
- 2) stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu, na skutek zastrzeżeń zgłoszonych przez zdającego lub z urzędu, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik danego egzaminu.

Dokumenty potwierdzające zdanie egzaminu

W przypadku, gdy Zdający zdał egzamin zawodowy, otrzymuje świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Osoba, która zdała egzaminy z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie oraz posiada poziom wykształcenia wymagany dla danego zawodu, otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie. Dyplom wydaje okręgowa komisja egzaminacyjna.

Ponowne przystąpienie do egzaminu

Osoby, które

- nie zdały jednej lub obu części egzaminu,
- nie przystąpiły do egzaminu w wyznaczonym terminie,
- przerwały egzamin

mogą ponownie przystąpić do egzaminu lub niezdanej części, z tym że:

- uczniowie (słuchacze) przystępują do egzaminu w kolejnych terminach w trakcie nauki oraz dwukrotnie po zakończeniu nauki na zasadach określonych dla absolwentów; przystąpienie po raz trzeci lub kolejny po zakończeniu nauki odbywa się na warunkach określonych dla egzaminu eksternistycznego,
- osoby, które rozpoczęły zdawanie egzaminu zawodowego po zakończeniu nauki (absolwenci) lub po ukończeniu kursu kwalifikacyjnego oraz osoby, które przystąpiły do egzaminu na podstawie świadectw szkolnych uzyskanych za granicą, po dwukrotnym niezdaniu tego egzaminu lub jego części zdają egzamin zawodowy lub jego część na warunkach określonych dla egzaminu eksternistycznego.

Po upływie trzech lat od dnia, w którym Zdający przystąpił do części pisemnej egzaminu i nie zdał egzaminu lub mógł przystąpić po raz pierwszy do części pisemnej egzaminu, przystępuje do egzaminu w pełnym zakresie.

MODUŁ 2. INFORMACJE O ZAWODZIE

1. Zadania zawodowe

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **ratownik medyczny** powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) oceniania sytuacji oraz identyfikowania zagrożeń wtórnych dla pacjenta i służb ratunkowych na miejscu prowadzenia działań ratowniczych;
- 2) oceniania stanu poszkodowanego w celu ustalenia postępowania ratunkowego;
- 3) wykonywania medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach zagrożenia zdrowia i życia;
- 4) prowadzenia działań ratunkowych, w tym segregacji medycznej w wypadkach masowych i katastrofach;
- 5) komunikowania się z poszkodowanym, jego rodziną (opiekunem), świadkami zdarzenia, członkami zespołów ratownictwa medycznego, pracownikami szpitalnego oddziału ratunkowego oraz ratownikami innych służb powołanych do niesienia pomocy;
- 6) organizowania i prowadzenia zajęć z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, medycznych czynności ratunkowych.

2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie

W zawodzie **ratownik medyczny** wyodrębniono 1 kwalifikację.

Numer kwalifikacji (kolejność w zawodzie)	Symbol kwalifikacji z podstawy programowej	Nazwa kwalifikacji
K1	Z.12.	<i>Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie</i>

3. Możliwości kształcenia w zawodzie

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego przewiduje możliwość kształcenia w zawodzie **ratownik medyczny** w 2-letniej szkole policealnej, wyłącznie w szkole dla młodzieży.

MODUŁ 3. WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ

Kwalifikacja K1

Z.12. *Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie*

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji Z.12. *Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie*

1.1. Wykonywanie podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych

Umiejętność 5) *charakteryzuje przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia, na przykład:*

- określa objawy nagłego zatrzymania krążenia;
- określa przyczyny nagłego zatrzymania krążenia;
- rozpoznaje wystąpienie nagłego zatrzymania krążenia na podstawie objawów;
- wskazuje mechanizmy nagłego zatrzymania krążenia.

Przykładowe zadanie 1.

Na ekranie kardiomonitora widoczny jest zapis:

Podczas badania poszkodowanego stwierdzono: GCS 3 punkty; oddech – niewyczuwalny; saturacja – nieoznaczalna; HR – nieoznaczalne; tętno na tętnicy szyjnej – nieoznaczalne. U poszkodowanego można stwierdzić wystąpienie nagłego zatrzymania krążenia w mechanizmie

- A. PEA.
- B. asystolii.
- C. migotania komór.
- D. częstoskurczu komorowego.

Odpowiedź prawidłowa A.

Umiejętność 6) *charakteryzuje przyczyny i objawy utraty przytomności, w tym z użyciem skal punktowych, na przykład:*

- określa przyczyny utraty przytomności;
- określa objawy utraty przytomności;
- rozpoznaje stan świadomości poszkodowanego na podstawie objawów;
- określa stan świadomości poszkodowanego przy użyciu skal punktowych.

Przykładowe zadanie 2.

Stan świadomości pacjenta w skali AVPU został oceniony na poziomie „P”. Oznacza to, że pacjent

- A. nie otwiera oczu.
- B. otwiera oczy spontanicznie.
- C. otwiera oczy na bodziec bólowy.
- D. otwiera oczy na komendę głosową.

Odpowiedź prawidłowa C.

Umiejętność 9) *Określa wskazania i metody udrażniania górnych dróg oddechowych, na przykład:*

- określa wskazania do udrażniania górnych dróg oddechowych;
- określa metody udrażniania górnych dróg oddechowych;
- określa przeciwwskazania do zastosowania określonej metody udrażniania dróg oddechowych;
- rozróżnia metody udrażniania górnych dróg oddechowych.

Przykładowe zadanie 3.

Chirurgiczna metoda udrażniania dróg oddechowych polega na zastosowaniu

- A. intubacji dotchawiczej.
- B. rurki krtaniowej.
- C. konikopunkcji.
- D. konikotomii.

Prawidłowa odpowiedź D.

1.2. Podejmowanie i prowadzenie medycznych czynności ratunkowych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

Umiejętność 3) *rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowotnego, na przykład:*

- rozpoznaje stan nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia internistycznego;
- rozpoznaje nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia urazowego;
- rozpoznaje stan nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia położniczo-ginekologicznego;
- rozpoznaje stan nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia psychiatrycznego;

- rozpoznaje stan nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia neurologicznego.

Przykładowe zadanie 4.

U poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym stwierdzono objawy hipotensji i nadmiernie wypełnione żyły szyjne oraz zanikanie tętna obwodowego i nasilającą się duszność podczas wdechu. Objawy te wskazują na wystąpienie

- A. ostrego zespołu wieńcowego.
- B. tamponady osierdzia.
- C. złamania mostka.
- D. odmy prężnej.

Prawidłowa odpowiedź B.

Umiejętność 14) *charakteryzuje przyczyny, objawy i rodzaje wstrząsu, na przykład:*

- określa rodzaje wstrząsu;
- określa objawy wstrząsu hipowolemicznego, kardiogenego, septycznego, anafilaktycznego, neurogenego;
- rozpoznaje wystąpienie wstrząsu hipowolemicznego, kardiogenego, septycznego, anafilaktycznego, neurogenego na podstawie objawów;
- wskazuje przyczyny wstrząsu hipowolemicznego, kardiogenego, septycznego, anafilaktycznego, neurogenego.

Przykładowe zadanie 5.

Które objawy świadczą o wystąpieniu u poszkodowanego wstrząsu rdzeniowego?

A.	B.	C.	D.
ciśnienie tętnicze 80/50 mmHg tętno 120/min. skóra blada i zimna	ciśnienie tętnicze 80/60 mmHg tętno 40/min. skóra ciepła i różowa	ciśnienie tętnicze 110/70 mmHg tętno 80/min. skóra blada i wilgotna	ciśnienie tętnicze 90/70 mmHg tętno 140/min. skóra ciepła i czerwona

Prawidłowa odpowiedź B.

Umiejętność 22) *objaśnia zasady podawania i działania leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, różnicuje postaci leków, drogi ich podawania, interakcje, wskazania do ich podania oraz oblicza dawki leków, na przykład:*

- wskazuje zasady podawania leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- określa działanie leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- rozróżnia postaci leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- wskazuje drogi podawania leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;

- wskazuje interakcje przy podaniu leków w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- określa wskazania do podania leków w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- oblicza dawki leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- wskazuje postać leku, dawkę i drogę jego podania do określonego przypadku stanu zagrożenia zdrowotnego.

Przykładowe zadanie 6.

Podczas reanimacji 2-letniego dziecka o wadze około 10 kg, u którego nastąpiło zatrzymanie krążenia w mechanizmie VF, Amiodaron w pierwszej dawce należy zastosować w ilości

- A. 1 mg/kg m.c. i.v.
- B. 10 mg/kg m.c. i.v.
- C. 10 mg i.v.
- D. 50 mg i.v.

Prawidłowa odpowiedź D.

1.3. Ewakuowanie i transportowanie poszkodowanych

Umiejętność 1) *przygotowuje specjalistyczny środek transportu sanitarnego do gotowości wyjazdowej, kompletuje i obsługuje sprzęt, aparaturę, zestawy leków oraz innych środków i materiałów stanowiących jego wyposażenie, na przykład:*

- określa wymagania dla wyposażenia specjalistycznych środków transportu sanitarnego;
- rozpoznaje sprzęt, aparaturę, zestawy leków oraz innych środków i materiałów stanowiących wyposażenie środków transportu sanitarnego;
- kompletuje sprzęt, aparaturę, zestawy leków oraz innych środków i materiałów stanowiące wyposażenie specjalistycznego środka transportu sanitarnego w gotowości wyjazdowej;
- wskazuje zasady obsługi sprzętu i aparatury stanowiących wyposażenie środków transportu sanitarnego;
- stosuje sprzęt, aparaturę, zestawy leków oraz innych środków i materiałów stanowiących wyposażenie specjalistycznego środka transportu sanitarnego.

Przykładowe zadanie 7

Przygotowując poszkodowanego do zapisu EKG, elektrodę odprowadzenia przedsercowego V4 należy umieścić

- A. w 2 międzyżebżu przymostkowo po lewej stronie.
- B. w 2 międzyżebżu przymostkowo po prawej stronie.
- C. w 5 międzyżebżu w linii pachowej przedniej po lewej stronie.
- D. w 5 międzyżebżu w linii środkowo – obojczykowej po lewej stronie.

Prawidłowa odpowiedź D.

Umiejętność 3) *charakteryzuje zasady i dobiera sposoby przenoszenia i ewakuacji poszkodowanych w zależności od ich stanu ogólnego, doznanych obrażeń ciała, rodzaju zagrożenia, liczby osób uprawnionych na podstawie odrębnych przepisów do podejmowania medycznych czynności ratunkowych i kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz posiadania przyrządów pomocniczych, na przykład:*

- określa zasady przenoszenia i ewakuacji poszkodowanych w zależności od ich stanu ogólnego, doznanych obrażeń ciała, rodzaju zagrożenia, liczby osób uprawnionych do podejmowania medycznych czynności ratunkowych i kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz posiadania przyrządów pomocniczych;
- dobiera sposoby przenoszenia i ewakuacji poszkodowanych w zależności od ich stanu ogólnego, doznanych obrażeń ciała, rodzaju zagrożenia, liczby osób uprawnionych do podejmowania medycznych czynności ratunkowych i kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz posiadania przyrządów pomocniczych.

Przykładowe zadanie 8.

Do bezpiecznego wydobywania poszkodowanych z rozbitych pojazdów oraz trudno dostępnych miejsc wykorzystuje się

- A. kamizelkę KED.
- B. nosze próżniowe.
- C. szynę wyciągową.
- D. nosze podbierakowe.

Prawidłowa odpowiedź A.

Umiejętność 7) *dokumentuje wykonane medyczne czynności ratunkowe i inne świadczenia w zakresie opieki zdrowotnej, na przykład:*

- stosuje, zgodnie ze standardami obowiązującymi w ratownictwie medycznym, terminologię w zakresie wykonywanych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych, wykorzystywanego sprzętu i aparatury stanowiących wyposażenie jednostek ratownictwa medycznego;
- zapisuje nazwy leków, ich dawki i drogi podania zgodnie ze standardami obowiązującymi w ratownictwie medycznym;
- dokumentuje wykonane medyczne czynności ratunkowe w Karcie Medycznych Czynności Ratunkowych i w Karcie Wyjazdowej;
- dokumentuje wykonane inne świadczenia w zakresie opieki zdrowotnej w Karcie Medycznej Czynności Ratunkowych i w Karcie Wyjazdowej.

Przykładowe zadanie 9.

Pacjentce z silną dusznością podano przez maskę tlen medyczny w przepływie 10 l/min. w Karcie Medycznych Czynności Ratunkowych – w rubryce *Zastosowane leki* – ratownik powinien wpisać

- A. tlen 10 l/min.
- B. 100 % tlen 10 l/min. i.t.
- C. 100 % tlen 10 l/min. p.o.
- D. tlen 10 l/min. przez maskę.

Prawidłowa odpowiedź B.

1.4. Udzielanie wsparcia psychicznego

Umiejętność 3) *rozdziela problemy w komunikacji wynikające z niepełnosprawności i choroby przewlekłej, na przykład:*

- rozpoznaje problemy w komunikacji z osobami poszkodowanymi wynikające z ich niepełnosprawności;
- rozpoznaje problemy w komunikacji z osobami poszkodowanymi wynikające z ich choroby przewlekłej;
- wskazuje sposoby rozwiązania problemów z komunikacją z poszkodowanym niedosłyszącym lub niesłyszącym, niewidomym lub chorym psychicznie.

Przykładowe zadanie 10.

Ratownik medyczny komunikując się z osobą poszkodowaną niedowidzącą powinien

- A. mówić głośno i wyraźnie.
- B. zachowywać się cicho i spokojnie.
- C. informować o wykonywanych czynnościach.
- D. wykonywać ustalone czynności bez komentarza słownego.

Odpowiedź prawidłowa C.

Umiejętność 5) *skutecznie komunikuje się z poszkodowanym, jego rodziną lub opiekunem, świadkami zdarzenia, na przykład:*

- dobiera skuteczne sposoby komunikowania się z poszkodowanym zależnie od jego wieku, stanu zdrowia i rodzaju niepełnosprawności;
- wskazuje skuteczne sposoby komunikowania się z rodziną lub opiekunem poszkodowanego;
- dobiera skuteczne sposoby komunikowania się ze świadkami zdarzenia.

Przykładowe zadanie 11.

W jaki sposób ratownik powinien nawiązać kontakt z 3-letnim dzieckiem skarżącym się na ból brzucha?

- A. Powinien się przedstawić używając w czasie rozmowy słownictwa zbliżonego do mowy dziecka.
- B. Powinien zadawać dziecku proste pytania, na które może ono odpowiedzieć „tak” lub „nie” i prosić by pokazało gdzie go boli.
- C. Powinien rozpocząć zabawę, podczas której będzie mógł dokładnie obserwować dziecko.
- D. Powinien skupić się na rozmowie z opiekunem i dokładnie obserwować zachowanie dziecka.

Prawidłowa odpowiedź B.

Umiejętność 9) *współpracuje z innymi członkami jednostek systemu, na przykład:*

- określa zasady współpracy członków jednostek systemu w czasie działań ratowniczych;
- wskazuje zadania członków jednostek systemu w czasie działań ratowniczych;
- wskazuje sposoby komunikacji pomiędzy członkami jednostek systemu w czasie działań ratowniczych.

Przykładowe zadanie 12.

Cysterna przewożąca amoniak uległa wypadkowi, wskutek którego zostały uszkodzone dwie osoby i nastąpił wyciek transportowanej substancji. Działania zespołu ratownictwa medycznego powinny być podjęte

- A. niezwłocznie po przybyciu na miejsce zdarzenia.
- B. po zabezpieczeniu miejsca zdarzenia przez policję.
- C. po przybyciu na miejsce koordynatora medycznego.
- D. po zabezpieczeniu miejsca zdarzenia przez straż pożarną.

Odpowiedź prawidłowa D.

1.5. Postępowanie ratunkowe w wypadkach masowych i katastrofach

Umiejętność 1) *określa pojęcie wypadku, wypadku masowego i katastrofy, na przykład:*

- określa rodzaje wypadków;
- określa rodzaje katastrof;
- rozpoznaje rodzaje wypadków i katastrof.

Przykładowe zadanie 13.

Nagle zdarzenie wywołane siłami natury, w wyniku którego zostało poszkodowanych kilkanaście osób, a do zabezpieczenia zdarzenia jest konieczne sprowadzenie służb ratowniczych z sąsiednich powiatów, to

- A. wypadek mnogi.
- B. wypadek masowy.
- C. katastrofa naturalna.
- D. katastrofa społeczna.

Odpowiedz prawidłowa C.

Umiejętność 6) *charakteryzuje zasady wyznaczania stref bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia, na przykład:*

- wskazuje zasady wyznaczania stref bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia;
- rozpoznaje oznaczenie stref bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia;
- rozróżnia strefy bezpieczeństwa wyznaczane na miejscu zdarzenia.

Przykładowe zadanie 14.

Podczas zdarzenia o charakterze masowym, w miejscu wcześniej oznaczonym przez Straż Pożarną oraz inne służby specjalistyczne, ratownik medyczny **nie może** wejść do

- A. strefy A.
- B. strefy B.
- C. strefy C.
- D. strefy D.

Prawidłowa odpowiedź A.

Umiejętność 9) *charakteryzuje pojęcia segregacji medycznej, oznaczenia i karty segregacyjnej oraz wykonuje wstępną segregację medyczną poszkodowanych, na przykład:*

- wskazuje zasady segregacji medycznej;
- rozpoznaje oznaczenia i karty segregacyjne stosowane w czasie wstępnej segregacji medycznej poszkodowanych;
- określa priorytety segregacyjne stosowane w czasie wstępnej segregacji medycznej poszkodowanych;
- stosuje standardy wstępnej segregacji medycznej poszkodowanych.

Przykładowe zadanie 15.

W zdarzeniu masowym została poszkodowana kobieta będąca w trzecim miesiącu ciąży. Jest przytomna, ma podstawowe parametry życiowe w normie, skarży się na ból podbrzusza i utrudniający chodzenie ból w stawie kolanowym. Który priorytet segregacyjny powinna otrzymać?

- A. Żółty.
- B. Czarny.
- C. Zielony.
- D. Czerwony.

Prawidłowa odpowiedź A.

1.6. Organizowanie i prowadzenie zajęć z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, medycznych czynności ratunkowych

Umiejętność 2) organizuje i prowadzi zajęcia z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych, na przykład:

- organizuje zajęcia z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych, w tym: opracowuje budżet szkolenia, planuje formę szkolenia, przygotowuje materiały szkoleniowe, przygotowuje salę do prowadzenia zajęć;
- prowadzi zajęcia z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych, w tym: opracowuje program zajęć, określa ich cele, dobiera treści i środki dydaktyczne.

Przykładowe zadanie 16.

Do ćwiczeń z zakresu prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej należy przygotować

- A. materac i fantom.
- B. kozetkę i fantom.
- C. projektor i fantom.
- D. projektor i materac.

Prawidłowa odpowiedź A.

Umiejętność 3) dobiera odpowiednie metody nauczania z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych w zależności od wieku uczniów, treści nauczania, celów i zadań pracy dydaktyczno-wychowawczej, organizacji i środków, które zamierza użyć w trakcie szkolenia, na przykład:

- dobiera metody nauczania z zakresu pierwszej pomocy odpowiednie do wieku uczniów;
- dobiera metody nauczania z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych do treści nauczania;

- dobiera metody nauczania z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych do celów i zadań pracy dydaktyczno-wychowawczej, organizacji i środków, które zamierza użyć w trakcie szkolenia.

Przykładowe zadanie 17.

Które metody będą odpowiednie do prowadzenia – dla uczniów klasy czwartej szkoły podstawowej – zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy w przypadku zadławienia i omdlenia?

- A. Pogadanka, burza mózgów, ćwiczenia.
- B. Wykład, ćwiczenia, burza mózgów.
- C. Pogadanka, pokaz, ćwiczenia.
- D. Wykład, pokaz, dyskusja.

Prawidłowa odpowiedź C.

Umiejętność 6) *motywuje ludzi do zapobiegania zagrożeniom ekologicznym*, na przykład:

- określa rodzaje zagrożeń ekologicznych;
- wskazuje przyczyny zagrożeń ekologicznych;
- wskazuje sposoby zapobiegania zagrożeniom ekologicznym;
- dobiera sposoby motywowania ludzi do zapobiegania zagrożeniom ekologicznym.

Przykładowe zadanie 18.

Który z wymienionych gazów ma największy udział w tworzeniu efektu cieplarnianego?

- A. Dwutlenek siarki.
- B. Dwutlenek azotu.
- C. Dwutlenek węgla.
- D. Siarkowodór.

Prawidłowa odpowiedź C.

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji Z.12. *Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie*

Opis zdarzenia

60-letni mężczyzna – od kilku lat leczący się z powodu nadciśnienia tętniczego – zgłasza złe samopoczucie: ból w okolicy klatki piersiowej i narastającą duszność.

W chwili przybycia zespołu podstawowego ratownictwa medycznego jest przytomny, niespokojny, w pozycji półsiedzącej na łóżku, ciężko oddycha z wyraźnym odgłosem charczenia. Jest blady, spocony, wokół ust widoczne zasinienie. W jamie ustnej widoczna niewielka ilość pianistej, podbarwionej krwią wydzieliny. Źrenice równe, prawidłowo reagujące na światło, skóra blada, spocona. Parametry życiowe poszkodowanego: RR – 160/100 mm Hg, tętno – 135/min, oddech płytki, charczący – 30/min, sat.O₂ 82%. Ocena według GCS 13 punktów (wzrokowa 3, słowna 4, ruchowa 6).

Po 15 minutach, w trakcie zaopatrywania chorego następuje pogorszenie się jego stanu zdrowia: mężczyzna traci przytomność, na tętnicy szyjnej stwierdza się brak tętna, ciśnienie tętnicze jest nieznaczalne. GCS 3. Oddech niewyczuwalny. Na monitorze EKG jest widoczny zapis:

Wykonaj na fantomie osoby dorosłej zabieg intubacji dotchawiczej.

Przygotuj zestaw do kaniulacji żyły obwodowej i podania płynów.

Wypełnij Kartę Medycznych Czynności Ratunkowych. Uwzględnij wyniki wywiadu i badania poszkodowanego oraz wszystkie niezbędne działania ratownicze związane z udzieleniem pomocy medycznej poszkodowanemu i przygotowaniem go do transportu.

Czas na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Ocenie podlegać będzie:

- Przebieg wykonania zabiegu intubacji dotchawiczej w odniesieniu do stosowania procedur i standardów obowiązujących w ratownictwie medycznym;
- Zestaw do kaniulacji żyły obwodowej i podania płynów – Rezultat 1;
- Karta medycznych czynności ratunkowych – Rezultat 2;

Kryteria oceniania wykonania zadania praktycznego będą uwzględniać:

- zgodność postępowania w czasie wykonywania zabiegu intubacji dotchawiczej z obowiązującymi w ratownictwie medycznym procedurami i standardami;
- zgodność przygotowania zestawu do kaniulacji żyły obwodowej i podania płynów z obowiązującymi procedurami;
- kompletność zapisów w Karcie Medycznych Czynności Ratunkowych w zakresie wywiadu i badania poszkodowanego i ich zgodność z opisem zdarzenia;
- trafność rozpoznania stanu poszkodowanego;
- zgodność wykonanych czynności ratowniczych oraz zastosowanych leków i środków medycznych z procedurami i standardami obowiązującymi w ratownictwie medycznym.

Umiejętności sprawdzane zadaniem praktycznym:**1. Wykonywanie podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych**

- 7) rozróżnia i stosuje sprzęt ochronny znajdujący się w wyposażeniu zestawów ratunkowych;
- 8) ocenia i monitoruje podstawowe funkcje życiowe poszkodowanego metodami nieinwazyjnymi;
- 13) przywraca i zabezpiecza drożność dróg oddechowych metodą bezprzyrządową oraz przyrządową;
- 16) wykonuje intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej, bez użycia środków zwiotczających i prowadzi wentylację zastępczą;

2. Podejmowanie i prowadzenie medycznych czynności ratunkowych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

- 3) rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 6) charakteryzuje i stosuje medyczne czynności ratunkowe podejmowane w przypadku wystąpienia stanów nagłego zagrożenie zdrowotnego u dzieci i dorosłych;
- 7) ocenia stan pacjenta w celu ustalenia postępowania i decyzji o podjęciu medycznych czynności ratunkowych lub odstąpienia od nich;
- 18) wykonuje kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej;
- 22) objaśnia zasady podawania i działania leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, różnicuje postaci leków, drogi ich podawania, interakcje, wskazania do ich podania oraz oblicza dawki leków;

3. Ewakuowanie i transportowanie poszkodowanych

- 7) dokumentuje wykonane medyczne czynności ratunkowe i inne świadczenia w zakresie opieki zdrowotnej

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji Z.12. Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie mogą dotyczyć zadań zawodowych:

- oceniania stanu poszkodowanych w celu ustalenia postępowania ratunkowego;
- wykonywania medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- dokumentowania wykonanych czynności ratunkowych i innych świadczeń w zakresie opieki zdrowotnej.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. Wykaz wybranych aktów prawnych

ZAŁĄCZNIK 2. Podstawa programowa kształcenia w zawodzie ratownik medyczny

ZAŁĄCZNIK 3. Procedury przeprowadzania i organizowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

ZAŁĄCZNIK 4. Wzór deklaracji przystąpienia do egzaminu dla ucznia/słuchacza/absolwenta

ZAŁĄCZNIK 5. Wzór wniosku o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego zawodowego

ZAŁĄCZNIK 6. Wykaz Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

ZAŁĄCZNIK 1. Wykaz wybranych aktów prawnych

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r, Nr 205, poz. 1206)
- Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 7)
- Rozporządzenie MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2012 r., poz. 184)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 188)
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lutego 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 262)

ZAŁĄCZNIK 2. Podstawa programowa kształcenia w zawodzie

Opracowano na podstawie dokumentu z dnia 7 lutego 2012 r.

ratownik medyczny 325601

Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.

Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych. Odpowiedni poziom wiedzy ogólnej powiązanej z wiedzą zawodową przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych absolwentów szkół kształcących w zawodach, a tym samym zapewni im możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy. W procesie kształcenia zawodowego są podejmowane działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

Elastycznemu reagowaniu systemu kształcenia zawodowego na potrzeby rynku pracy, jego otwartości na uczenie się przez całe życie oraz mobilności edukacyjnej i zawodowej absolwentów ma służyć wyodrębnienie kwalifikacji w ramach poszczególnych zawodów wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

1. CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie ratownik medyczny powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) oceniania sytuacji oraz identyfikowania zagrożeń wtórnych dla pacjenta i służb ratunkowych na miejscu prowadzenia działań ratowniczych;
- 2) oceniania stanu poszkodowanego w celu ustalenia postępowania ratunkowego;
- 3) wykonywania medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach zagrożenia zdrowia i życia;
- 4) prowadzenia działań ratunkowych, w tym segregacji medycznej w wypadkach masowych i katastrofach;
- 5) komunikowania się z poszkodowanym, jego rodziną (opiekunem), świadkami zdarzenia, członkami zespołów ratownictwa medycznego, pracownikami szpitalnego oddziału ratunkowego oraz ratownikami innych służb powołanych do niesienia pomocy;
- 6) organizowania i prowadzenia zajęć z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, medycznych czynności ratunkowych.

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania wyżej wymienionych zadań zawodowych niezbędne jest osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, na które składają się:

- 1) efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów;

(BHP). Bezpieczeństwo i higiena pracy

Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;

- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

(PDG). Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Uczeń:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- 11) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

(JOZ). Język obcy ukierunkowany zawodowo

Uczeń:

- 1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;
- 2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
- 3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;
- 4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
- 5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.

(KPS). Kompetencje personalne i społeczne

Uczeń:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;
- 10) współpracuje w zespole.

(OMZ). Organizacja pracy małych zespołów (wyłącznie dla zawodów nauczanych na poziomie technika)

Uczeń:

- 1) planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;
 - 2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;
 - 3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;
 - 4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;
 - 5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;
 - 6) komunikuje się ze współpracownikami.
- 2) efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru medyczno-społecznego, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(Z.a);

PKZ(Z.a) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: opiekun medyczny, terapeuta zajęciowy, ortoptystka, opiekunka dziecięca, ratownik medyczny, technik masażysta, higienistka

stomatologiczna, asystentka stomatologiczna, dietetyk, technik ortopeda, technik dentystyczny, protetyk słuchu, technik farmaceutyczny, technik sterylizacji medycznej, technik elektroradiolog, technik elektroniki i informatyki medycznej

Uczeń:

- 1) wyjaśnia ogólną budowę i funkcje organizmu człowieka;
 - 2) charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu zdrowia oraz promocji i profilaktyki zdrowia;
 - 3) przestrzega zasad promocji zdrowia i zdrowego stylu życia;
 - 4) wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii, charakteryzuje objawy i przyczyny zaburzeń oraz zmian chorobowych;
 - 5) przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy;
 - 6) charakteryzuje stany nagłego zagrożenia życia;
 - 7) dokonuje oceny parametrów podstawowych funkcji życiowych;
 - 8) udziela, zgodnie z kompetencjami zawodowymi, pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia;
 - 9) rozróżnia sposoby postępowania w razie bezpośredniego kontaktu z materiałem biologicznie skażonym;
 - 10) przestrzega zasad bezpieczeństwa związanych z materiałami biologicznie skażonymi;
 - 11) przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
 - 12) komunikuje się z pacjentem, jego rodziną i grupą społeczną;
 - 13) charakteryzuje prawne i etyczne uwarunkowania zawodu;
 - 14) identyfikuje miejsce i rolę zawodu w ramach organizacji systemu ochrony zdrowia na poziomie krajowym i europejskim;
 - 15) sporządza, prowadzi i archiwizuje dokumentację medyczną zgodnie z przepisami prawa;
 - 16) stosuje przepisy prawa dotyczące realizacji zadań zawodowych;
 - 17) współpracuje w zespole wielodyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem;
 - 18) charakteryzuje organizację ochrony zdrowia w Polsce;
 - 19) wyjaśnia zasady funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych w Polsce;
 - 20) określa źródła i sposoby finansowania świadczeń zdrowotnych;
 - 21) wyjaśnia specyfikę rynku usług medycznych;
 - 22) przestrzega zasad etycznego postępowania w stosunku do pacjentów oraz współpracowników;
 - 23) posługuje się językiem migowym (nie dotyczy zawodu technik masażysta nauczanego w technikum);
 - 24) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.
- 3) efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie ratownik medyczny opisane w części II:

Z.12. Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie

1. Wykonywanie podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych

Uczeń:

- 1) charakteryzuje struktury organizmu ludzkiego: komórek, tkanek, narządów, układów;
- 2) określa topografię narządów i układów;
- 3) analizuje rolę poszczególnych narządów i układów w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu człowieka;
- 4) rozpoznaje zaburzenia występujące w strukturach komórkowych, tkankowych, narządowych i układowych wywołanych chorobą lub urazem;
- 5) charakteryzuje przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia;
- 6) charakteryzuje przyczyny i objawy utraty przytomności, w tym z użyciem skal punktowych;
- 7) rozróżnia i stosuje sprzęt ochronny znajdujący się w wyposażeniu zestawów ratunkowych;
- 8) ocenia i monitoruje podstawowe funkcje życiowe poszkodowanego metodami nieinwazyjnymi;
- 9) określa wskazania i metody udrażniania górnych dróg oddechowych;
- 10) określa algorytm i przestrzega zasad wykonywania podstawowych i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych u osób w różnym wieku oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia;
- 11) wykonuje podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób w różnym wieku w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego zgodnie z algorytmem;
- 12) wykonuje odsysanie dróg oddechowych z wykorzystaniem urządzenia ssącego;
- 13) przywraca i zabezpiecza drożność dróg oddechowych metodą bezprzyrządową oraz przyrządową;
- 14) określa zasadność podjęcia tlenoterapii biernej, wspomaganą oddechu lub wentylacji zastępczej powietrzem i tlenem z zastosowaniem różnych metod;
- 15) stosuje tlenoterapię bierną, podejmuje wentylację zastępczą powietrzem i tlenem z zastosowaniem różnych metod;

- 16) wykonuje intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej, bez użycia środków zwiotczających i prowadzi wentylację zastępczą;
 17) wykonuje pod nadzorem lekarza intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej z użyciem środków zwiotczających i prowadzi wentylację zastępczą.

2. Podejmowanie i prowadzenie medycznych czynności ratunkowych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

Uczeń:

- 1) charakteryzuje rodzaje, przyczyny, objawy urazów i obrażeń ciała;
- 2) charakteryzuje zasady wykonania i wykonuje badanie poszkodowanego według ITLS (ang. *International Trauma Life Support*);
- 3) rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 4) rozróżnia wyposażenie zestawów ratunkowych i posługuje się nim;
- 5) charakteryzuje i przestrzega zasad aseptyki i antyseptyki;
- 6) charakteryzuje i stosuje medyczne czynności ratunkowe podejmowane w przypadku wystąpienia stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci i dorosłych;
- 7) ocenia stan pacjenta w celu ustalenia postępowania i decyzji o podjęciu medycznych czynności ratunkowych lub odstąpieniu od nich;
- 8) analizuje i dobiera sposoby ułożenia poszkodowanego w zależności od rodzaju schorzenia lub odniesionych obrażeń ciała;
- 9) opatruje rany różnych okolic ciała i zabezpiecza amputowane części ciała;
- 10) przestrzega zasad postępowania ratunkowego w sytuacji krwotoku zewnętrznego i wewnętrznego;
- 11) wykonuje odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej;
- 12) wykonuje unieruchomienie kręgosłupa i miednicy z wykorzystaniem dostępnego sprzętu ratunkowego;
- 13) wykonuje unieruchomienia kończyn w przypadku złamań, zwichnięć i skręceń;
- 14) charakteryzuje przyczyny, objawy i rodzaje wstrząsu;
- 15) wdraża postępowanie przeciwwstrząsowe;
- 16) wykonuje i interpretuje zapis EKG w zakresie podstawowych zaburzeń przewodzenia i rytmu serca;
- 17) wykonuje pod nadzorem lekarza systemu kardiowersję elektryczną i elektrostymulację zewnętrzną;
- 18) wykonuje kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej;
- 19) pobiera krew żylną i włośniczkową do badań laboratoryjnych;
- 20) określa wartości prawidłowe i interpretuje wyniki badań poziomu glukozy i elektrolitów w surowicy oraz badania gazometrycznego krwi włośniczkowej;
- 21) wykonuje dojsięc doszpikowe przy użyciu gotowego zestawu;
- 22) objaśnia zasady podawania i działania leków stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, różnicuje postaci leków, drogi ich podawania, interakcje, wskazania do ich podania oraz oblicza dawki leków;
- 23) podaje leki i płyny różnymi drogami przy użyciu gotowego zestawu na zlecenie lekarza systemu;
- 24) zakłada cewnik do pęcherza moczowego pod nadzorem lekarza systemu i monitoruje diurezę;
- 25) zakłada sondę żołądkową i wykonuje płukanie żołądka pod nadzorem lekarza systemu;
- 26) rozróżnia drogi wnikania trucizn do organizmu i przestrzega zasad postępowania ratunkowego w przypadku zatruc;
- 27) odbiera poród nagły w warunkach pozaszpitalnych;
- 28) asystuje przy małych zabiegach chirurgicznych pod nadzorem lekarza systemu.

3. Ewakuowanie i transportowanie poszkodowanych

Uczeń:

- 1) przygotowuje specjalistyczny środek transportu sanitarnego do gotowości wyjazdowej, kompletuje i obsługuje sprzęt, aparaturę, zestawy leków oraz innych środków i materiałów stanowiących jego wyposażenie;
- 2) wykonuje zadania na stanowisku dyspozytora medycznego oraz obsługuje dostępne środki łączności;
- 3) charakteryzuje zasady i dobiera sposoby przenoszenia i ewakuacji poszkodowanych w zależności od ich stanu ogólnego, doznanych obrażeń ciała, rodzaju zagrożenia, liczby osób uprawnionych na podstawie odrębnych przepisów do podejmowania medycznych czynności ratunkowych i kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz posiadania przyrządów pomocniczych;
- 4) przygotowuje poszkodowanego do transportu i zapewnia mu opiekę medyczną w czasie transportu;
- 5) organizuje transport poszkodowanych w nocy i w różnych niekorzystnych warunkach atmosferycznych;
- 6) przekazuje informacje o poszkodowanym i wykonanych medycznych czynnościach ratunkowych personelowi innych zespołów ratownictwa medycznego oraz szpitalnych oddziałów ratunkowych;

7) dokumentuje wykonane medyczne czynności ratunkowe i inne świadczenia w zakresie opieki zdrowotnej.

4. Udzielanie wsparcia psychicznego

Uczeń:

- 1) charakteryzuje uwarunkowania psychologiczne zachowań indywidualnych oraz relacji z poszkodowanym, jego rodziną lub opiekunem, najbliższym otoczeniem i społeczeństwem w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
- 2) identyfikuje problemy poszkodowanego i grupy społecznej;
- 3) rozróżnia problemy w komunikacji wynikające z niepełnosprawności i choroby przewlekłej;
- 4) charakteryzuje rodzaje pozawerbalnych sposobów porozumiewania się;
- 5) skutecznie komunikuje się z poszkodowanym, jego rodziną lub opiekunem, świadkami zdarzenia;
- 6) wyjaśnia poszkodowanemu istotę jego dolegliwości i uzasadnia decyzję o sposobie dalszego postępowania;
- 7) zapewnia poszkodowanemu wsparcie psychiczne;
- 8) ocenia zachowania osób znajdujących się w strefie zagrożenia oraz stosuje działania zapobiegające wystąpieniu paniki;
- 9) współpracuje z innymi członkami jednostek systemu;
- 10) skutecznie komunikuje się z pracownikami służb i organizacji powołanych do niesienia pomocy poszkodowanym;
- 11) określa skutki wpływu sytuacji trudnych na poszkodowanych i uczestników akcji ratunkowej;
- 12) charakteryzuje i stosuje sposoby radzenia sobie ze stresem związanym z uczestnictwem w akcji ratunkowej;
- 13) charakteryzuje i stosuje zasady organizacji wsparcia psychologicznego dla ofiar zdarzenia oraz uczestników akcji ratunkowej;
- 14) charakteryzuje i stosuje przepisy prawa związane z postępowaniem wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

5. Postępowanie ratunkowe w wypadkach masowych i katastrofach

Uczeń:

- 1) określa pojęcie wypadku, wypadku masowego i katastrofy;
- 2) charakteryzuje i stosuje zasady oceny sytuacji i bezpieczeństwa na miejscu wypadku, wypadku masowego i katastrofy;
- 3) zapewnia bezpieczeństwo sanitarnohigieniczne w czasie akcji ratunkowej;
- 4) rozróżnia zestawy ratunkowe, ich przeznaczenie, możliwości wykorzystania i zasady użycia;
- 5) dokonuje oceny sytuacji oraz identyfikuje zagrożenia dla poszkodowanego i ratowników na miejscu wypadku, wypadku masowego i katastrofy;
- 6) charakteryzuje zasady wyznaczania stref bezpieczeństwa na miejscu zdarzenia;
- 7) podejmuje działania zapobiegające zwiększeniu liczby ofiar zdarzenia i degradacji środowiska;
- 8) zapewnia bezpieczeństwo poszkodowanym na miejscu wypadku, wypadku masowego i katastrofy;
- 9) charakteryzuje pojęcia segregacji medycznej, oznaczenia i karty segregacyjnej oraz wykonuje wstępną segregację medyczną poszkodowanych;
- 10) wykonuje dekontaminację wstępną poszkodowanych;
- 11) modyfikuje postępowanie ratunkowe na miejscu zdarzenia w zależności od rodzaju zagrożenia;
- 12) charakteryzuje zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
- 13) rozróżnia zasady organizacji innych systemów i organizacji ratowniczych w Polsce i Unii Europejskiej oraz charakteryzuje zasady współpracy w zintegrowanym systemie ratownictwa;
- 14) komunikuje się z podmiotami wchodzącymi w skład zintegrowanego systemu ratownictwa.

6. Organizowanie i prowadzenie zajęć z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, medycznych czynności ratunkowych

Uczeń:

- 1) charakteryzuje zasady i metody nauczania stosowane w dydaktyce pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych;
- 2) organizuje i prowadzi zajęcia z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych;
- 3) dobiera odpowiednie metody nauczania z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz medycznych czynności ratunkowych w zależności od wieku uczniów, treści nauczania, celów i zadań pracy dydaktyczno-wychowawczej, organizacji i środków, które zamierza użyć w trakcie szkolenia;
- 4) charakteryzuje i stosuje efektywne metody nauczania zasad zachowania bezpieczeństwa w miejscach publicznych i w domu oraz postępowania w przypadkach nagłych i nadzwyczajnych zagrożeń środowiskowych, klęsk i katastrof;

5) popularyzuje wiedzę z zakresu pierwszej pomocy i kwalifikowanej pierwszej pomocy w różnych środowiskach;

6) motywuje ludzi do zapobiegania zagrożeniom ekologicznym.

3. WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie ratownik medyczny powinna posiadać pracownię ratownictwa medycznego wyposażoną w: tablicę interaktywną z oprogramowaniem, stanowisko komputerowe z pakietem programów biurowych oraz z oprogramowaniem do kształtowania umiejętności zawodowych, negatoskop, zegar ścienny, szafę zamykaną na bieliznę pościelową, bieliznę operacyjną, bieliznę osobistą, ręczniki, ścierki, szafę zamykaną na leki, środki antyseptyczne, środki opatrunkowe, szafy zamykane na sprzęt i zestawy potrzebne do ćwiczeń, łóżko dla pacjenta dorosłego, łóżeczko dla dziecka, stoliki przyłóżkowe, leżankę, parawany, stoliki zabiegowe, tace na leki, statywy do kroplówek, podajniki ze środkiem myjącym i dezynfekującym ręce, suszarki do rąk, fantomy do podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej niemowlęcia, dziecka i osoby dorosłej, fantomy do: intubacji osoby dorosłej i dziecka, konikopunkcji, kaniulacji żyły szyjnej zewnętrznej, nakłucia jamy opłucnowej, cewnikowania, wkłuc podskórnych, domięśniowych, dożylnych, doszpiczkowych, szycia ran oraz fantom położniczy, symulatory obrażeń, symulator górnych dróg oddechowych, materiały opatrunkowe (gaza, kompresy gazowe, opaski gazowe, dziane podtrzymujące, elastyczne o różnych szerokościach, codofixy, chusty trójkątne, przylepce na tkaninie, elastyczne z opatrunkiem, venoplasty), narzędzia chirurgiczne, zgłębniki, cewniki (Tiemanna, Nelatona, Foleya), kaniule dożylnie, strzykawki różnej pojemności, peny, igły różnych rozmiarów do wstrzyknięć śródskórnych, podskórnych, domięśniowych, zestawy do przetaczania płynów infuzyjnych, worki Foleya; zestawy do: nakłuwania jamy opłucnowej, konikopunkcji, kaniulacji żyły szyjnej zewnętrznej, wkłucia doszpiczkowego, pozoracji obrażeń; opatrunki wentylowe Ashermana, szyny do unieruchamiania złamań, skręceń, zwichnięć, deskę ortopedyczną ze stabilizatorem głowy i kompletem pasów dla dziecka i osoby dorosłej, nosze podbierakowe i próżniowe, kołnierze ortopedyczne, kamizelkę Kendricka (KED), koce przeciwwstrząsowe, folię termiczną NRC, urządzenia ssące elektryczne i ręczne, maski Venturiego, worki samorozprężalne z maskami twarzowymi i rezerwuarem tlenu, butlę tlenową, laryngoskopy, rurki intubacyjne, rurki ustno-gardłowe, maski krtaniowe, rurki krtaniowe, rurki Combitube, kapnograf, torby ratownicze PSP-R1, torby ratownicze PSP-R2, zestawy do segregacji poszkodowanych (triage); pulsoksymetry, aparaty tradycyjne i automatyczne do pomiaru ciśnienia, stetoskopy, glukometry z pełnym oprzyrządowaniem, elektrokardiograf, defibrylator automatyczny, defibrylator z kardiomonitorem, respirator ratowniczy, środki antyseptyczne do skóry i błon śluzowych, środki do dezynfekcji sprzętu i powierzchni, pakiety do przygotowywania narzędzi, bielizny operacyjnej, materiału opatrunkowego do sterylizacji (samoprzylepne lub rękawy do zgrzewania), pojemniki na ostre odpady medyczne, pojemniki i worki do segregacji zużytego sprzętu i materiałów medycznych, bieliznę pościelową, bieliznę operacyjną, ręczniki, ścierki, atrapy środków farmakologicznych (do znieczulenia miejscowego i ogólnego, przeciwwstrząsowych, nasercowych, rozszerzających oskrzela, moczopędnych, płynów infuzyjnych), rękawiczki jednorazowe, maseczki do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, okulary ochronne, fartuchy, czepki, maseczki ochronne, fantomy anatomiczne niemowlęcia, dziecka i osoby dorosłej, fantom głowy – przekrój, fantom rozwoju płodu, modele anatomiczne kości (długich, czaszki, kręgosłupa), plansze anatomiczne, radiogramy, foliogramy, atlasy, albumy anatomiczne, programy komputerowe anatomiczne, książki, czasopisma, filmy dydaktyczne dotyczące ratownictwa medycznego, medycyny ratunkowej, medycyny katastrof, pierwszej pomocy, interny, chirurgii, anestezjologii, toksykologii, psychologii, instrukcje: normy, procedury, przewodniki, regulaminy, zestaw przepisów prawa, dokumentację właściwą dla zawodu: foliogramy, przeźrocza, plansze, ryciny, prospekty, foldery dotyczące ratownictwa medycznego.

Kształcenie praktyczne może odbywać się w: pracowniach szkolnych, szpitalnych oddziałach ratunkowych, stacjach pogotowia ratunkowego, centrach powiadamiania ratunkowego, jednostkach ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

Szkoła organizuje praktyki zawodowe w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu w wymiarze 4 tygodni (160 godzin).

4. Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego¹⁾

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru medyczno-społecznego stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	430 godz.
Z.12. Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych i innych świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie edukacji w tym zakresie	950 godz.

¹⁾ W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, przewidzianego dla kształcenia zawodowego, zachowując minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli odpowiednio dla efektów kształcenia: wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie.

ZAŁĄCZNIK 3. Procedury przeprowadzania i organizowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie

Aktualne procedury dotyczące przeprowadzania i organizowania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie są dostępne na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej pod adresem <http://www.cke.edu.pl>.

ZAŁĄCZNIK 6. Wykaz Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku

<http://www.oke.gda.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie

<http://www.oke.jaworzno.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

<http://www.oke.krakow.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

<http://www.oke.lomza.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi

<http://www.komisja.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu

<http://www.oke.poznan.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

<http://www.oke.waw.pl/>

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu

<http://www.oke.wroc.pl/>

SŁOWNIK POJĘĆ

Szkoła – należy przez to rozumieć trzy typy szkół ponadgimnazjalnych:

- zasadniczą szkołę zawodową,
- czteroletnie technikum,
- szkołę policealną.

Placówka – należy przez to rozumieć placówkę kształcenia ustawicznego lub placówkę kształcenia praktycznego.

Dyrektor szkoły/placówki – należy przez to rozumieć dyrektora szkoły/placówki, w której jest realizowane kształcenie zawodowe.

Pracodawca – należy przez to rozumieć pracodawcę, u którego jest realizowane kształcenie zawodowe.

Ośrodek egzaminacyjny – należy przez to rozumieć szkołę, placówkę lub pracodawcę, upoważnione przez dyrektora komisji okręgowej do zorganizowania części praktycznej egzaminu.

Egzamin zawodowy – należy przez to rozumieć egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie przeprowadzany z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

Kwalifikacja w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Podstawa programowa kształcenia w zawodach – obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodów lub kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, uwzględniane w programach nauczania i umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych oraz warunki realizacji kształcenia w zawodach, w tym zalecane wyposażenie w pomoce dydaktyczne i sprzęt oraz minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego.

Formy pozaszkolne – należy przez to rozumieć formy uzyskiwania i uzupełniania wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w placówkach i ośrodkach kształcenia ustawicznego i praktycznego, a także kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy – należy przez to rozumieć kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie tej kwalifikacji.

Część pisemna egzaminu przeprowadzana w formie elektronicznej – należy przez to rozumieć część pisemną egzaminu zawodowego przeprowadzaną z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu.

Operator lub **operatorzy egzaminu** – należy przez to rozumieć wskazaną przez dyrektora szkoły/placówki/pracodawcę osobę lub osoby odpowiedzialne za przygotowanie techniczne szkoły/placówki/pracodawcy do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu z wykorzystaniem elektronicznego systemu oraz za poprawność funkcjonowania w czasie egzaminu systemu elektronicznego i indywidualnych stanowisk egzaminacyjnych wspomaganých elektronicznie.

Asystent techniczny – należy przez to rozumieć osobę lub osoby przygotowujące stanowiska egzaminacyjne wskazane przez kierownika ośrodka egzaminacyjnego, odpowiedzialne za przygotowanie stanowisk egzaminacyjnych i zapewniających prawidłowe funkcjonowanie stanowisk komputerowych, specjalistycznego sprzętu oraz maszyn i urządzeń wykorzystywanych do wykonania zadań egzaminacyjnych w czasie przeprowadzania części praktycznej egzaminu zawodowego.

Nauczyciel wspomagający – należy przez to rozumieć specjalistę z zakresu danej niepełnosprawności, o którym mowa w komunikacie dyrektora CKE w sprawie szczegółowej informacji o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu zawodowego.

Osoby posiadające świadectwa szkolne uzyskane za granicą – należy przez to rozumieć osoby posiadające świadectwa szkolne uzyskane za granicą, uznane za równorzędne ze świadectwami ukończenia odpowiednich polskich szkół ponadgimnazjalnych lub szkół ponadpodstawowych.

Zdający ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – należy przez to rozumieć:

- uczniów,
- słuchaczy,
- absolwentów

posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza stwierdzające chorobę lub niesprawność czasową, lub opinię rady pedagogicznej wskazującą konieczność dostosowania warunków egzaminu ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej, lub sytuację kryzysową lub traumatyczną – osoby niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, posiadające zaświadczenie lekarskie potwierdzające występowanie danej dysfunkcji, przystępujące do egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie na podstawie świadectwa szkolnego uzyskanego za granicą lub ukończonego kwalifikacyjnego kursu zawodowego lub decyzji dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o dopuszczeniu do egzaminu zawodowego eksternistycznego.